

Tepedelen Ali Efe

– ERHAN TIĞLI · 30 Mayıs 2014

TEPEDELEN ALİ EFE

Kız kardeşimin öğretmenlik yaptığı köye gitmiştim. Kahvede köylülerle konuşmaya başladım. Çevre hakkında birkaç soru sorduktan sonra, “Köyünüzün adını duyuran ünlü bir kişi var mı?” diye sordum. Acı bir gülüşle “Ünlü kişinin buralarda ne işi var? Onların hepsi şehirde yaşar. Burada okuyanlar bile, müdür amir gibi büyük bir şey olunca hemen kapağı oraya attılar ve bir daha semtimize bile uğramadılar” diye içlerini çektiler.

Köşedeki kır bıyıklı biri, “Ne işleri böyle yerlerde?” diye başını salladı.

Yanıdaki saç dökük, beli bükük yaşlı adam, “Bundan on yıl önce köyümüzün adı duyuldu” diye lafa karıştı, “Ne oldu da duyuldu adınız?” diye yanına sokuldum.

“Bir köylümüz iki kişiyi yaraladı, iki kişiyi de vurdu. Günlerce yakalanmadı. Gazeteler ‘Sinekli köyü canavarı’ diye resimlerini bastılar...”

Gülmemek için kendimi zor tuttum, “Demek adınız böyle duyuldu ha?”

O sırada kahvenin önünden yaşlıca biri geçiyordu. El edip çağırdılar, “Koreli! Nereye gidiyorsun böyle? Bak bu arkadaş köyün ünlü kişisini soruyor. Sen bir zamanlar ünlü değil miydin? Gel de anlat nasıl ünlü olduğunu, ne yaptığını” diye bağırdılar.

Koreli dedikleri adam, “Gidin işinize be! Dalga geçmeyin!” diye cevap verdi. Gitmeye davrandı.

“Koreli” dedikleri kişiye baktım. Tipi, konuşması hiç de Korelilere benzemiyordu. Acaba bir Türk kızıyla evlenip köye yerleşmiş, daha sonra da Türkleşmiş miydi?

“Arkadaşa niye Koreli diyorsunuz? Kore ile ne ilgisi var?” diye sordum.

“Kore’ye gitmiştir de ondan böyle diyoruz. Asıl adı unutuldu.”

“Oraya çalışmaya mı gitti?”

“Hayır, çarpışmaya gitti.”

“Çarpışma mı, ne çarpışmasıymış bu?”

“Senin yaşın küçük, pek bilmezsin. Bir zamanlar hükümet Amerika’ya yaranmak için Kore’ye asker gönderdi. Bu da onlardandır.”

Adamı yanıma çağırdım, “Gelin de anlatın biraz. Orada neler yaptınız, nasıl çarpıştınız? Yaralandınız mı, başınızdan neler geçti?”

Koreli, “Çok merak ediyorsan gel eve gidelim de orada konuşalım. Burada rahat edemeyiz” diye el etti.

“Tamam” diyerek yanına gittim. Birlikte yürümeye başladık.

Yolda, “Seni ayağıma çağırdım, kusura bakma, dedi. Kahvede birkaç zevzek var. İki de birde lafa karışırlar, muhabbetimize limon sıkırlar. Hem evde benden daha ünlü biri, babam var. Biraz da ondan çağırdım seni evimize.”

Bir süre sonra evlerine gelmiştik. Koreli beni bir koltukta oturan çok yaşlı bir adamla tanıştırdı.

“Ben Kore’ye gittim ama orada pek çarpışmadım” diye söze başladı. “Gittiğimde savaş bitmişti. Bizi savaş meydanlarında, orada burada dolaştırdılar, sonra da geri gönderdiler. Ama bunu bilmeyen ahali bizi kahraman gibi karşıladı. Evimize kadar omuzlar üstünde getirildik. ‘Yahu ben bir şey yapmadım’ diyecek oldum. Muhtar ağzımı kapadı. ‘Bunlara kahraman lazım. Bırak, senin sayende övünsünler, bizim de bir kahramanımız var diye sevininler’ dedi. Ben de sesimi çıkarmadım.”

“Şu işe bak” diye dudak büktüm. Babasının ünü hakkında bilgi istedim.

“Babam eski efelerdendir” diyerek çok yaşlı adamın kulağına eğildi, “Anlat bakalım Ali Efe, arkadaş senin nasıl efe olduğunu, neler yaptığını merak ediyor” diye bağırdı.

Adam sevinçle yüzüme baktı, sanki daha önceden bu konunun sorulmasını bekliyormuş gibi, “Anlatırım tabii” diyerek genzini temizledi, söze başladı:

“Yunanlı köyümüze geldiği zaman daha önceden fışlediği, başına iş açabilecek benim gibi kişileri topladı, ıssız bir yere götürdü, ellerimize birer kürek verdi, ‘Kazın bakalım’ dedi. Hepimizde şafak attı. Birbirimizin yüzüne dudak bükerek baktık. Yanımda duran Rafet, ‘Daha anlayamadınız mı? Bunlar bizi öldürüp gömecekler, mezarımızı da bize kazdırıyorlar! Diye fısıldadı. Bir Yunan askeri dipçiğiyle Rafet’i dürttü, ‘Çeneni tut da işine bak!’ diye bağırdı. Toprağı kazmaya başladık. Topçuların Fevzi dayanamadı, korkuyla ‘Burayı niye ka...kazıyoruz?’ diye kekeledi. Bir Yunan askeri, ‘Tohum ekeceğiz’ dedi. Hepsisi de güldü. Fevzi ‘Ne tohumu?’ diye sormaz mı! ‘Ne tohumu olacak? Türk tohumu’ diye kahkaha attılar. Rafet kulağıma eğildi, ‘Tam gevşemişlerken fırsatı kaçırmayalım, kaçmaya çalışalım. Nasıl olsa öyle de öleceğiz böyle de. Hiç olmazsa kurtuluş umudumuz olur’ diyerek askerlerin yüzlerine toprak attı, ben de küreğimi savurup koşmaya başladım. Askerler kısa bir şaşkınlık geçirip gözlerine kaçan toprakları temizlediler, tüfeklerini ateşlediler. Kurşunlar sağımızdan solumuzdan vızır vızır geçiyordu. Arkama bakmadan koşmaya devam ettim. Ne kadar koştuğumu bilmiyorum. Nefes nefese kalmıştım. Bir süre daha koşuktan sonra yoruldum, kendimi bir mısır tarlasına atıverdim. Arkamdan gelen yoktu. Rafet’i de göremeyince, vuruldu mu, yoksa başka bir tarafa mı gitti, diye düşündüm. İnşallah vurulmamıştır, diye dua ederek tekrar koştum. Geri dönüp bakmaya kalksam yakalanabilirdim. Oradan iyice uzaklaşmıştım ama bununla yetinmedim. Gündüz uyuyup gece yürüyerek iki gün daha yürüdükten sonra pes ettim. Hayvan damı gibi bir yer görünce hemen içine girdim, samanların arasına saklanıp yattım. Görünmemek için üstümü samanlarla örttüm. Dalmışım. Aradan kaç saat geçti bilmiyorum, bir çığlıkla uyandım. Samanların arasından ne var, ne oluyor diye şöyle bir baktım. Izbandut gibi bir herif, 14- 15 yaşlarındaki bir kızın üstüne abanmış, ona tecavüz etmek istiyor, kız ise yaralı bir kuş gibi çırpınıyordu. Kız yalvardıkça herif kahkahalarla gülüyor, onun ağlamasına aldırıyordu. Bu canavarlığa daha fazla dayanamadım, ne olursa olsun diyerek yavaşça ayağa kalktım, orada bulduğum iri bir taşı herifin kafasına bütün gücümle indiriverdim.”

Yaşlı adam burada durdu, derin bir nefes aldı, yüzündeki terleri sildi, yutkundu, bir bardak su içti. O anın heyecanını yaşadığı belliydi. Taşı nasıl vurduğunu elleriyle de anlatmaya çalışıyor, kafasını sallıyordu.

“Sonra ne oldu?” der gibi yüzüne baktım. “İsterseniz devam etmeyelim” diye elini tuttum. İtiraz etti, “Hayır, anlatacağım” diye bağırdı. “Bir dahaki gelişinde beni burada bulamayabilirsin. Zaten bir ayağım çukurda. Gerisini merak etmiyor musun?”

“Ediyorum tabii ama sizi yormak istemiyorum” dedim.

“Yorulmak mı, ne yorulması? Eski toprağız biz! Hem az kaldı.”

“Sizi dinliyorum öyleyse.”

Yaşlı adam öksürdü, sonra konuşmasına devam etti:

“Adam kıpırdıyamadı bile. Kafası yarım, taş beynine gömülmüştü. Kız sevinçle boynuma sarılıyor, ellerimi öpüyordu. Tam o sırada herifin adamları içeriye doluştular, onun öldüğünü görünce, bunu sen mi yaptın der gibi yüzüme baktılar. İçimden bir eyvah çektim. Şimdi yandım işte, diye düşündüm. Bu adamlar beni sağ bırakmazlar. Ama o da ne? Adamlar ellerime sarıldılar, ‘Bunu yapmayı çoktandır düşünüyorduk, korkudan yanına yaklaşamıyorduk. Aferin sana! Herkes yaka silkiyordu kendisinden. Efe geçinirdi ya, çalı kakıcının biriydi. Irza, namusa, cana, mala kıymaktan zevk alırdı” diye konuştular.

‘Bundan sonra efemiz sensin’ diyerek eşkiyanın silahını bana verdiler. O günden sonra adım Tepedelen Ali Efe oldu. O herifin pis kanından başka kimsenin kanını dökmedim. Yalnız, o herifi hakladığım kanlı taşı yanımda gezdiriyor, zalimlik edenlere göstererek, ‘Bununla o eşkiya gibi kafanızı ezerim ha!’ diyerek yola getiriyordum hepsini.

Bir süre sonra dağıdaki efelere Yunanlıyla savaşmak için çağrı geldi. Bu çağrıya hemen uydu, birçok cephede kurşun attım. Kurtuluş sonrasında yüzümün akıyla köye geri döndüm.”

Yaşlı adam sözlerini burada bitirdi. Kurtuluş savaşında yaptıklarıyla ilgili bir şey söylemedi. Alçakgönüllülükle başını öne eğdi, “Her Türk gibi vazifemi yaptım sadece. Anlatmaya değmez” diye konuştu. “Arkadaşınız Rafet hakkında bilgi alabildiniz mi, kaçabilmiş mi?” diye sordum. Üzüntüyle içini çekti başını salladı,

“Ne yazık ki kaçarken vurulmuş. Sağ kalsaydı benden daha çok hizmet edebilirdi vatana, millete. Ben onun sayesinde ayakta kaldım, yoksa ölüp gidecektim diğerleri gibi. Asıl kahraman ben değil odur” dedi.

Oradan ayrılırken yolda gençlerin öbek öbek toplandıklarını gördüm. Kimisi bir pop sanatçısını dinliyor, kimisi de televizyondan topçuların maçını seyrediyordu...

Eski çamlar bardak bile olamamış, meydan popçularla topçulara kalmıştı.

Şimdiki kahramanlar onlardı artık!

ERHAN TIĞLI
